

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

спеціальність	E2 Екологія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Екологія	факультет	біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КЛИМЕНКО ІГОР ВІКТОРОВИЧ

Вища освіта – Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність Агрономія
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук, 06.01.09 – рослинництво
Вчене звання – немає
Досвід роботи – більше 2 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
автор більше 10 навчально-методичних розробок;
співавтор 5 навчальних посібників;
учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	+380680626218	електронна пошта	klymenkoigor1984@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формуванні у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок щодо системи сучасних теоретичних знань і практичних навичок щодо концептуальних засад, принципів, моделей та інноваційних підходів до використання, охорони і відновлення природних ресурсів та екосистем.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 16 годин лекції, 16 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для аналізу екологічної та природно-ресурсної інформації. Здатність застосовувати сучасні концепції, принципи та методологічні підходи до управління природними ресурсами та екосистемами. Здатність аналізувати взаємозв'язки між природними процесами, господарською діяльністю та соціально-економічним розвитком територій. Здатність оцінювати стан, потенціал та ефективність використання природних ресурсів. Здатність аналізувати екологічні наслідки різних моделей природокористування. Здатність застосовувати екосистемний, ландшафтний та басейновий підходи до управління природними ресурсами. Здатність застосовувати принципи ресурсоефективності, циркулярної економіки та запобігання утворенню відходів. Здатність обґрунтовувати природоорієнтовані рішення щодо охорони, відновлення та сталого використання екосистем. Здатність оцінювати екологічні ризики та довгострокові наслідки реалізації моделей природокористування. Здатність розробляти стратегії адаптації природокористування до зміни клімату.	Програмні результати навчання	Розуміти основні сучасні концепції, принципи та моделі природокористування. Аналізувати еволюцію підходів до використання та охорони природних ресурсів. Оцінювати взаємозв'язки між природними ресурсами, екосистемами, економічною діяльністю та добробутом суспільства. Оцінювати стан і потенціал природних ресурсів та ефективність їх використання. Обґрунтовувати напрями підвищення ресурсоефективності та зниження ресурсомісткості господарських процесів. Обґрунтовувати застосування природоорієнтованих рішень для збереження та відновлення екосистем. Оцінювати екологічні ризики та довгострокові наслідки різних моделей природокористування. Аналізувати вплив зміни клімату на природні ресурси та визначати напрями адаптації природокористування. Розробляти пропозиції щодо переходу від ресурсозатратних до ресурсоефективних моделей природокористування. Розробляти стратегії сталого використання та відновлення природних ресурсів.
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ					
Лекція 1.	Еволюція концепцій та парадигм природокористування	Практичне заняття 1	Порівняльний аналіз моделей природокористування	Самостійна робота	Антропоцентрична та екоцентрична парадигми взаємодії суспільства і природи.
Лекція 2.	Природний капітал та екосистемні послуги	Практичне заняття 2	Оцінювання природно-ресурсного потенціалу території		Концепція біоекономіки та її значення для трансформації природокористування.
Лекція 3.	Екосистемний та ландшафтний підходи до природокористування	Практичне заняття 3	Визначення цінності екосистемних послуг території		Екологічні межі економічного зростання та концепція планетарних меж.
Лекція 4	Стале природокористування та концепція «зеленої» економіки	Практичне заняття 4	Багатокритеріальне оцінювання альтернатив природокористування		Екологічний слід як індикатор навантаження суспільства на природні системи.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ					
Лекція 5	Циркулярна економіка як нова модель природокористування	Практичне заняття 5	Оцінювання циркулярності виробничої системи	Самостійна робота	Транскордонні природні ресурси та проблеми міжнародного природокористування.
Лекція 6.	Природоорієнтовані рішення та екологічна реставрація	Практичне заняття 6	Розроблення природоорієнтованого рішення для території		Екодизайн продукції як інструмент зниження ресурсного навантаження протягом життєвого циклу.
Лекція 7	Декарбонізація та кліматично орієнтоване природокористування	Практичне заняття 7	Оцінювання вуглецевого балансу природно-господарської системи		Розширена відповідальність виробника як механізм трансформації ресурсних потоків.
Лекція 8	Інноваційні технології та цифрова трансформація природокористування	Практичне заняття 8	Розроблення стратегії переходу території до сталої моделі природокористування		Промислова симбіотика: міжнародний досвід та перспективи впровадження в Україні.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навчальний посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Суми: ВТД «Університетська книга». К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2011. 302 с.
2. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель: Навч. посібник / П. П. Надточій, Т. М. Мислива, В. В. Морозов та ін.; За заг. ред. П. П. Надточія, Т. М. Житомир: Державний агроекологічний університет, 2017. 420 с.
3. Коваленко Г. Д. Основи екології: навч. посібн. / Г. Д. Коваленко, Г. С. Попенко. Х.: Вид. ХНЕУ, 2016. 228 с.
4. Шматько В.Г., Нікітін Ю.В. Екологія та організація природоохоронної діяльності: навч. посіб. К.: КНТ, 2018. 303 с.
5. Борецько В.І. Економіка довкілля та природокористування: навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. І. Борецько. Рівне: НУВГП, 2011. 254 с.

Методичне забезпечення

1. Олійник Я.Б. Управління використанням природних ресурсів : Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Пересекін В. М. К.: ВГЛ «Обрії», 2008. 284 с.
2. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: Підручник для студ. екон. спец. ВНЗ / заг. ред. Л. Г. Мельник, М. К. Шапочка. Суми: Університетська книга, 2006. 760 с.
3. Руденко В.П. Оцінка природно-ресурсного потенціалу України як основа менеджменту природоохоронної діяльності: Монографія /В. П. Руденко, С. В. Руденко. Чернівці: Рута, 2014. 248 с.
4. Потапенко В. Г. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої економіки»: монографія / В. Г. Потапенко. К.: НІСД, 2012. 360 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.